

PODACI O USTANOVI/ŠKOLI	PODACI O AUTORIMA/AUTORKAMA
Naziv škole: Ekonomsko-trgovinska škola	Sanja Novaković, pedagoškinja Danijela Krsmanović, odeljenski starešina, nastavnica biologije
Mesto, opština: Požarevac, Požarevac	
Školska uprava: ŠU Požarevac	
Opis primera dobre prakse IO	
Naslov: Priča o jednom posebnom dečaku	
Ključne reči: <i>srednja škola, intelektualne teškoće, osposobljavanje za rad</i>	
Opis obrazovne situacije učenika i okruženja <p>Učenik N.L. je završio osnovnu školu u okviru specijalnog odeljenja gde je raspoređen na osnovu rešenja komisije za razvrstavanje dece sa smetnjama u razvoju. Imao je manji broj predmeta nego što ih ima u redovnom obrazovanju. Od prvog do osmog razreda jedan defektolog mu je predavao sve predmete. U okviru predmeta poznavanje prirode imao je delove: fizike, hemije, biologije. Nije učio nijedan strani jezik. Učenik je pisao samo štampanim slovima, ćirilicnim i latinicnim. Levoruk je. Bio je sklon čestim promenama raspoloženja. Učenik ima i disleksiju, umeo je da čita, ali je imao poteškoću da razume pročitano (gotovo da uopšte nije mogao da razume). Sabirao je i oduzimao do 10, a mehanički je umeo da izbroji do 20. Voleo je da igra igrice na računaru. Imao je dobro snalaženje u prostoru. Samostalno je koristio prevoz i mogao je autobusom da ode od škole do kuće. Pokazivao je sklonost ka pevanju i ka glumi, voleo je da gleda filmove. Voleo je životinje. Bio je samostalan u obavljanju jednostavnijih kućnih poslova. Porodica je pružala podršku učeniku i pokazivala visok stepen spremnosti za saradnju sa školom.</p>	
Opis dobre prakse <p>Školske 2011/2012. upisan je kao vanredni učenik (na upisu je imao više od 17 godina) u prvi razred srednje Ekonomsko-trgovinske škole u Požarevcu, obrazovni profil – konobar. Kolektiv škole je na sednici Nastavničkog veća doneo odluku da učeniku bude omogućeno redovno pohađanje nastave, kako bi učio zajedno sa svojim vršnjacima i mogao da se socijalizuje. Učenik je pokazivao slabu motivaciju za učenje, posebno je imao odbojnost prema svesci i olovci, a više je imao sklonosti ka upotrebi kompjutera kada je trebalo nešto napisati. Prema školi je generalno imao pozitivan odnos, jer voli druženje, komunikativan je i u odeljenju je bio prihvaćen od strane vršnjaka. Posle odgovarajućeg vremenskog perioda, izrađuje se IOP2, prema kome se</p>	

učenik obrazuje.

U toku prvog razreda nastava se odvijala u prepodnevnoj smeni i nije bilo poteškoća u učenju, prisustvovanju nastavi i ispunjavanju obaveza. U drugom i trećem razredu nastava je bila u popodnevnoj smeni, i učeniku to nije odgovaralo. Zato je napravljen raspored aktivnosti po danima, kako bi uglavnom imao časove pre podne i u ranim popodnevnim satima.

U početku, radi lakše adaptacije učenika na novu sredinu i odeljenje majka je bila u učionici. Kasnije, majčino prisustvo je bilo samo u onim situacijama kada je bilo procenjeno da će mu njena podrška biti od pomoći i to najčešće prilikom ispitivanja i ocenjivanja (ona bi postavila potpitanje ili asocijaciju, kako bi on dao odgovor ili ispričao ono što je započeo).

U skladu sa našom procenom i procenom majke, pravili smo planove aktivnosti gde smo sve jake strane učenika i nastavne predmete koje ima u jednom razredu usmerili ka sticanju praktičnih znanja i ovladavanju veštinama koje će mu u budućnosti trebati za obavljanje poslova u restoranu. U pravljenju plana nismo se držali samo jednog nastavnog predmeta, već smo znanja i veštine kojima je učenik trebalo da ovlada podsticali istovremeno kroz više predmeta. Tako su nam npr. oblasti rada sa učenikom bile:

- Doček gosta (realizatori su bili nastavnici: usluživanja, srpskog jezika, komunikacije, građanskog vaspitanja/verske nastave)
- Smeštaj gosta za sto (nastavnici: usluživanja, likovne kulture, matematike)
- Postavljanje stola (nastavnici: usluživanja, likovne kulture, srpskog jezika, poznavanja robe)
- Odevanje i izgled na radnom mestu (realizatori su bili: odeljenjski starešina – nastavnik biologije, majka, nastavnici likovne kulture, usluživanja)
- Komunikacija sa gostom na ruskom jeziku (nastavnici: ruskog jezika, usluživanja)
- Nacionalne kuhinje različitih zemalja (nastavnici: geografije, likovne kulture, usluživanja)
- Objekti i sredstva u njima (nastavnici: ekonomike i organizacije preduzeća, usluživanja)
- Imenovanje ugostiteljskih objekata (hotel, restoran, kamp), osoblja i inventara na engleskom jeziku (3 do 5 delova inventara ili članova osoblja) - (nastavnici: engleskog jezika, usluživanja)
- Utvrđivanje menija (nastavnici: usluživanja, srpskog jezika, poznavanja robe)
- Doživljaj sebe i spoljnjeg sveta (nastavnici: psihologije, građanskog vaspitanja)

Materijali koji su korišćeni za rad sa učenikom bili su uglavnom materijali koji su posebno pripremani - crteži, delovi teksta, PPT prezentacije, audio zapisi sa izgovorom reči na stranom jeziku...

Pomoću materijala koji je pripremljen za prikaz na računaru (auditivni, vizuelni zapisi, prezentacije), praktičnih primera, pomoću crteža, učenik je pokazivao konstantan napredak kada je reč o kvalitetu urađenog zadatka. Posebno je bio uspešan u izradi oznaka (zastava država čije nacionalne kuhinje je obrađivao; vrste jela), u ispisivanju reči na računaru (reči vezane za predmet usluživanje sa praktičnom nastavom i korelacija sa nastavom srpskog jezika).

Što se tiče socijalnih veština moglo se zapaziti da je učeniku postajalo sve prijatnije

provođenje vremena u školi, sa vršnjacima i nastavnicima, počeo je da pozdravlja poznate osobe prilikom susreta na hodniku i u školskom dvorištu. Posebno je dobre odnose i komunikaciju imao sa nastavnicima usluživanja (jer je sa njima imao i najviše komunikacije s obzirom na profil za koji se školovao), sa odeljenjskim starešinom i pedagogom (znao je da npr. na času likovnog nacрта ili napravi nešto što želi da pokloni starešini ili pedagogu i da dođe i donese taj "poklon"). Veoma je lako ispoljavao emocije prema osobama koje su ga prihvatale.

Učenik je školske 2013/2014 polaganjem završnog ispita završio školovanje u našoj školi i stekao zvanje konobar.

Profesionalna dobit

Navedeno iskustvo je pozitivno uticalo na celokupnu atmosferu u školi, a posebno na nastavnike koji su neposredno bili uključeni u realizaciju aktivnosti sa učenikom i njegovom porodicom. Nastavnici i stručni saradnik ovladali su novim znanjima i veštinama potrebnim za izradu plana rada za učenika koji se školuje po IOP-u 2. Za mene lično, ovo je bio i veliki izazov, sve vreme je postojalo pitanje da li mi dobro radimo sa učenikom. Odgovor, bar delimični, dobili smo na kraju školovanja, kada smo ga gledali kako izvršava neke od zadataka u školskom restoranu, onako elegantno odeven u uniformi konobara, sa osmehom koji se nazirao iza svakog pokreta, svakog urađenog dela zadatka, nakon datog odgovora i dobijene pohvale od strane nastavnika. Zadovoljstvo majke i spremnost da bude u školi u svakom trenutku kada je to bilo potrebno je ono što je ostavilo veliki utisak na sve nas. Reč je o ženi koja je bila maksimalno posvećena kako bismo došli do konačnog rezultata - osamostaljen učenik sa elementarnim znanjima za zanimanje za koje se školovao. Najveću dobit je svakako osetio sam učenik, koji je polako prelazio put i sa svakim novim predmetom, savladanim zadatkom, stečenom veštinom postajao sve spretniji, zadovoljniji, osposobljen da obavlja neke od poslova konobara.